

Istungidokument

B9-0220/2023

18.4.2023

RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

nõukogu ja komisjoni avalduste alusel

vastavalt kodukorra artikli 132 lõikele 2

homoseksuaalsuse üldise dekriminaliseerimise kohta, arvestades Ugandas hiljuti toimunut
(2023/2643(RSP))

Kim Van Sparrentak, Ignazio Corrao, Rosa D'Amato, Ernest Urtasun, Malte Gallée, Francisco Guerreiro, Hannah Neumann, Alice Kuhnke, Terry Reintke, Monika Vana, Rasmus Andresen, Jordi Solé, Alviina Alametsä

fraktsiooni Verts/ALE nimel

Euroopa Parlamendi resolutsioon homoseksuaalsuse üldise dekriminaliseerimise kohta, arvestades Ugandas hiljuti toimunut (2023/2643(RSP))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone Uganda kohta, eelkõige 24. oktoobri 2019. aasta resolutsiooni LGBTI-inimeste olukorra kohta Ugandas¹ ja 11. veebruari 2021. aasta resolutsiooni poliitilise olukorra kohta Ugandas²,
- võttes arvesse oma 20. jaanuari 2021. aasta resolutsiooni inimõigusi ja demokraatiat maailmas ning Euroopa Liidu poliitikat selles valdkonnas käsitleva 2019. aasta aruande kohta³,
- võttes arvesse oma 9. juuni 2021. aasta soovitusi nõukogule ÜRO Peaassamblee 75. ja 76. istungjärguks⁴,
- võttes arvesse oma 17. veebruari 2022. aasta resolutsiooni inimõigusi ja demokraatiat maailmas ning Euroopa Liidu poliitikat selles valdkonnas käsitleva 2021. aasta aruande kohta⁵,
- võttes arvesse oma 5. mai 2022. aasta resolutsiooni Lääne-Aafrika ja Aafrika Saheli piirkonna stabiilsust, julgeolekut ja demokraatiat ähvardavate ohtude kohta⁶,
- võttes arvesse Euroopa Liidu lepingut, eriti selle artikleid 21 ja 26,
- võttes arvesse inimõiguste ülddeklaratsiooni, ÜRO põhikirja ning kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelist pakti,
- võttes arvesse inimõiguste ja rahvaste õiguste Aafrika hartat, eriti selle artikleid 1–4,
- võttes arvesse Uganda 1995. aasta põhiseadust,
- võttes arvesse 12. aprillil 2013. aastal vastu võetud ELi suuniseid surmanuhtluse küsimuses,
- võttes arvesse 24. juunil 2013. aastal vastu võetud suuniseid lesbide, geide, biseksuaalide, trans- ja intersooliste (LGBTI) inimeste kõigi inimõiguste edendamiseks ja kaitsmiseks,
- võttes arvesse 18. märtsil 2019. aastal vastu võetud ELi inimõigustealaseid suuniseid

¹ ELT C 202, 28.5.2021, lk 54.

² ELT C 465, 17.11.2021, lk 154.

³ ELT C 456, 10.11.2021, lk 94.

⁴ ELT C 67, 8.2.2022, lk 150.

⁵ ELT C 342, 6.9.2022, lk 191.

⁶ ELT C 465, 6.12.2022, lk 137.

mittediskrimineerimise kohta välistegevuses,

- võttes arvesse 16. septembril 2019. aastal vastu võetud suuniseid poliitika kohta, mida EL rakendab kolmandate riikide suhtes seoses piinamise ning muu julma, ebainimliku ja inimväärlikust alandava kohtlemise või karistamisega (suuniste ajakohastamine – 2019),
 - võttes arvesse komisjoni ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja 25. märtsi 2020. aasta ühisteatist „ELi inimõiguste ja demokraatia tegevuskava (2020–2024)“ (JOIN(2020)0005),
 - võttes arvesse komisjoni 12. novembri 2020. aasta teatist „Võrdõiguslikkuse liit: LGBTIQ-inimeste võrdõiguslikkuse strateegia 2020–2025“ (COM(2020)0698),
 - võttes arvesse Euroopa välisteenistuse mitmekesisuse ja kaasamise tegevuskava aastateks 2023–2025, mis võeti vastu 6. märtsil 2023,
 - võttes arvesse nõukogu 7. detsembri 2020. aasta määrust (EL) 2020/1998, mis käsitleb inimõiguste raske rikkumise vastu suunatud piiravaid meetmeid⁷,
 - võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta määrust (EL) nr 978/2012 üldiste tariifsete soodustuste kava kohaldamise ning nõukogu määruse (EÜ) nr 732/2008 kehtetuks tunnistamise kohta⁸,
 - võttes arvesse Uganda 21. märtsi 2023. aasta homoseksuaalsuse vastast seaduseelnõu,
 - võttes arvesse ÜRO ülemvoliniku Volker Türki 22. märtsi 2023. aasta avaldust Uganda kohta, milles ta nõuab, et president ei kirjutaks alla šokeerivale homoseksuaalsuse vastasele seaduseelnõule,
 - võttes arvesse Euroopa välisteenistuse pressiesindaja 22. märtsi 2023. aasta avaldust homoseksuaalsuse vastase seaduseelnõu vastuvõtmise kohta Ugandas,
 - võttes arvesse ÜRO sõltumatute ekspertide 29. märtsi 2023. aasta avaldust Uganda kohta, milles nad mõistavad LGTB-vastased šokeerivad õigusaktid hukka,
 - võttes arvesse ÜRO HIV- ja AIDSi-vastase ühisprogrammi esindajate 22. märtsi 2023. aasta avaldust, milles nõutakse tungival, et Uganda valitsus ei võtaks vastu kahjulikku rahvatervist ohustavat seadust,
 - võttes arvesse ÜRO naiste diskrimineerimise likvideerimise komitee viimast otsust juhtumi kohta Rosanna Flamer-Caldera vs. Sri Lanka,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 132 lõiget 2,
- A. arvestades, et Euroopa Liidu lepingu artiklis 21 on sätestatud, et „[L]iidu tegevus rahvusvahelisel areenil tugineb põhimõtetele, millest on juhitud liidu enda loomine, arendamine ja laienemine“, eelkõige on need „demokraatia, õigusriik, inimõiguste ja

⁷ ELT L 410I, 7.12.2020, lk 1.

⁸ ELT L 303, 31.10.2012, lk 1.

põhivabaduste universaalsus ning jagamatus, inimväärikuse, võrdsuse ja solidaarsuse ning Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni põhikirja põhimõtete ja rahvusvahelise õiguse austamine“;

- B. arvestades, et kõik inimesed sünnivad vabadena ning väärikuse ja õiguste poolest võrdsetena; arvestades, et kõik riigid on kohustatud takistama vägivalda ning vihkamise ja häbimärgistamise õhutamist inimeste isikuomaduste, sealhulgas seksuaalse sättumuse, sooidentiteedi ja sooväljenduse tõttu;
- C. arvestades, et inimõiguste ja rahvaste õiguste Aafrika hartas on sätestatud, et kõigil on õigus kasutada hartaga tunnustatud ja tagatud õigusi ja vabadusi ilma igasuguse vahettegemiseta (artikkel 2), ning et kõik on seaduse ees võrdsed ja kõigil on õigus võrdsele seadustega tagatud kaitsele (artikkel 3), samuti on kõigil õigus oma elu ja isikupuutumatus austamisele ja kedagi ei tohi meelevaldselt sellest õigusest ilma jätta (artikkel 4);
- D. arvestades, et Uganda parlament võttis 21. märtsil 2023 vastu homoseksuaalsuse vastase seaduseelnõu (edaspidi seaduseelnõu); arvestades, et seaduseelnõus tehakse ettepanek kohaldada surmanuhtlust homoseksuaalsuse eest raskendavatel asjaoludel, eluaegset vangistust homoseksuaalsuse eest, kuni 14-aastast vanglakaristust homoseksuaalsuse katse eest ja kuni 20-aastast vanglakaristust homoseksuaalsuse propageerimise eest; arvestades, et viimane neist hõlmab kõikide LGBTI-inimesi puudutavate valdkondade, sealhulgas kodanikuühiskonna organisatsioonide inimõigusi toetava ja tervishoiualase töö täielikku tsenseerimist;
- E. arvestades, et varem on homoseksuaalsuse ja homoseksuaalse käitumise toetamist keelavaid seaduseelnõusid esitatud juba 2009., 2012., 2013. ja 2014. aastal ning need viitavad LGBTI-inimeste pidevalt patuoinaks tegemise kalduvusele ja nende ärakasutamisele fiktiivsete poliitiliste vastastena; arvestades, et see õigusakt on vastuolus Uganda enda põhiseaduse sätetega, milles on sätestatud kõigi isikute võrdsus ja mittediskrimineerimine; arvestades, et poliitikutel ja (välisriikide) usujuhtidel on olnud keskne roll LGBTI-inimeste vastu suunatud vaenuliku retoorika õhutamisel Ugandas; arvestades, et kaasaegseid LGBTI-vastaseid hoiakuid Ugandas ja teistes piirkonna riikides mõjutab koloniaalajastu seaduste püsiv mõju; arvestades, et seaduseelnõu vastuvõtmise tagajärjel on verbaalse ja füüsilise vägivalda juhtumid juba saenenud;
- F. arvestades, et parlament on korduvalt nõudnud samasooliste täiskasvanute vastastikusel nõusolekul põhinevate seksuaalsuhete dekriminaliseerimist ja selles seisukohas on juba kokku lepitud; arvestades, et Euroopa Parlament on palju kordi kutsunud ELi mittekuuluvaid riike üles liikuma dekriminaliseerimise suunas, et tagada LGBTI-inimestele kõigi inimõiguste jagamatus ja kasutamine;
- G. arvestades, et EL on Euroopa välisteenistuse jaoks võtnud vastu selged suunised, milles käsitletakse LGBTI-inimesi, surmanuhtlust, mittediskrimineerimist välistegevuses ning piinamist ja muud julma, ebainimlikku või inimväärikust alandavat kohtlemist või karistamist; arvestades, et nendes suunistes väljendatakse ühehäälselt vastuseisu surmanuhtlusele ja piinamisele ning muule väärkohtlemisele mis tahes ajal ja olukorras ning lisaks kinnitatakse, et samasooliste täiskasvanute vastastikusel nõusolekul

põhinevate suhete kriminaliseerimine on vastuolus rahvusvahelise inimõigustealase õigusega; arvestades, et LGBTI-inimesi käsitlevates suunistes on muu hulgas konkreetselt sätestatud Euroopa välisteenistuse kohustused aruandluse, selle küsimuse tõstatamise kohta poliitilises dialoogis ja kodanikuühiskonna toetamise kohta;

- H. arvestades, et ÜRO inimõiguste ülemvolinik Volker Türk kutsus president Museveni üles seda seadust mitte välja kuulutama, väites, et see võib anda vabad käed peaaegu kõikide [LGBTI-inimeste] inimõiguste süstemaatiliseks rikkumiseks; arvestades, et ta väitis, et seaduseelnõu tekitab segadust konsensuslike ja mittekonsensuslike suhete vahel, kujutab endast laiaulatuslikku eemaldumist vajalike meetmete võtmisest seksuaalse vägivalda kaotamiseks ning et see on vastuolus Uganda enda põhiseaduse sätetega; arvestades, et ÜRO erimenetluste mehhanismis tegutsevad 28 ÜRO eksperti selgitasid, et surmanuhtluse määramine selliste õigusaktide alusel kujutab endast meelevaldset tapmist ning kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelise pakti artikli 6 rikkumist;
- I. arvestades, et EL on Uganda suurim arengukoostööpartner; arvestades, et Uganda jaoks loodud ELi mitmeaastase sihtprogrammi (2021–2024) eelarve on kokku 375 miljonit eurot;
- J. arvestades, et uus ülemaailmne inimõiguste rikkujate vastane ELi sanktsioonirežiim võimaldab liidul inimõiguste ja demokraatia tegevuskava raames võidelda toimepanemise kohast olenemata inimõiguste raske rikkumise ja kuritarvitamise vastu kogu maailmas, sealhulgas meelevaldsed tapmised ning ebainimlik ja alandav kohtlemine ning karistamise juhtumid;

Hiljutised sündmused Ugandas

1. mõistab kõige karmimalt hukka nn homoseksuaalsuse vastase seaduseelnõu vastuvõtmise Uganda parlamendis ning kordab oma tugevat vastuseisu igasugusele diskrimineerimisele seksuaalse sättumuse või sooidentiteedi alusel ning LGBTI-inimeste vastu suunatud vägivaldale; on seisukohal, et selle seaduseelnõu vastuvõtmisega rikutakse jõhkralt Uganda põhiseadust ja Uganda rahvusvahelisi kohustusi, mis tulenevad Aafrika hartast ja ÜRO rahvusvahelise õiguse struktuurist, nagu inimõiguste ülddeklaratsioon, kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvaheline pakt ning ÜRO põhikiri; on kategooriliselt vastu surmanuhtluse kasutamisele mis tahes asjaoludel;
2. väljendab muret asjaolu pärast, et 389 seadusandjast hääletasid seaduseelnõu vastu ainult kaks; mõistab hukka president Museveni kommentaarid, mis on LGBTI-inimeste vastase vaenuliku retoorika levikut veelgi soodustanud; on mures selle pärast, kui paljud poliitikud, usujuhid ja meediategelased on õhutanud vaenu; on arvamusel, et asjaolu, et enamik Uganda poliitikutest kasutab LGBTI-inimesi fiktiivsete vastastena, kujutab endast mõtlemapanevat ja murettekitavat arengut; on seisukohal, et see seaduseelnõu on üks maailma halvimatest selles valdkonnas ning selle avaldamine halvendab paratamatult ELi ja Uganda vahelisi suhteid;
3. tunneb muret teadaannete pärast, mille kohaselt ainuüksi 2023. aasta veebruaris teatas Ugandas rohkem kui 110 LGBTI-inimest kodanikuühiskonna organisatsioonile Sexual Minorities Uganda (Uganda Seksuaalvähemused (SMUG)) mitmesugustest

vahejuhtumitest, sealhulgas vahistamistest, seksuaalrännakutest, väljatõstmistest ja avalikest lahtiriietamistest; märgib, et see on tõenäoliselt vaid murdosa juhtumite tegelikust arvust, sest suurem osa ohvritest kardab politsei poole pöörduda; märgib murega, et see nähtus mõjutab ebaproportsionaalses ulatuses transsoolisi inimesi; mõistab hukka SMUGi tegevuse keelustamise 2022. aasta augustis;

4. tunneb muret, et seaduseelnõu süvendab häbimärgistamist, ahistamist ja diskrimineerimist ning potentsiaalset vägivalda, mida LGBTI-inimesed ja inimõiguste kaitsjad võivad pärast hiljutisi sündmusi kogeda oma töös või püüdlustes saada juurdepääs sotsiaalteenustele, nagu eluase, haridus ja tervishoid; peab eriti murettekitavaks üha suurenevaid ohtusid, millega seisavad õiguste kaitsmisel silmitsi inimõiguste kaitsjad; rõhutab, et seaduseelnõud võib kasutada ettekäändena, et rünnata neid, kes on seotud inimõigustealase tööga ja vangistada poliitilisi vastaseid, õhnestada demokraatlikke institutsioone ja kodanikuühiskonda tervikuna;
5. on seisukohal, et usujuhtide, meediategelaste ja poliitikute poolt levitatav vaenu õhutatav retoorika ja desinformatsioon soodustavad üldise õhkkonna tekkimist, mis võimaldab represseerida LGBTI-inimesi ning nende perekondi ja sõpru, keda sunnitakse enesetsensuurile, et mitte langeda vägivalda ohvriks; on veendunud, et samasugune retoorika soodustab ka jälgimistegevust, mis võimaldab süstemaatiliselt rikkuda inimõigusi, näiteks õigust eraelu puutumatusele, õigust elule, vabadusele ja isiklikule turvalisusele ning õigust võrdsele kaitsele diskrimineerimise eest;
6. tuletab meelde, et Uganda on olnud HIVi ja sellega seotud häbimärgistamise vastase võitluse esirinnas; tuletab meelde, et 2021. aastal oli HIVi levimus meestega seksivate meeste hulgas 12,7 %; märgib murega, et see määr on märkimisväärselt suurem kui heteroseksuaalsete meeste puhul ja on riigi keskmisest tasemest kõrgem; tunneb seetõttu suurt muret selle pärast, et seaduseelnõuga kriminaliseeritaks HIViga nakatunud inimesed; on seisukohal, et selliste sätete eesmärk on häbimärgistada veelgi rohkem HIVi suhtes testimise, kontaktide kindlakstegemise ja nakatumise ennetamise alaseid püüdlusi, ning võib juhtuda, et nii muutuvad isegi HIViga seotud elupäästvad programmid ja püüdlused jõuda kriitilise tähtsusega ühiskonnarühmadeni ebaseaduslikuks, kuna sellist tegevust võib käsitada homoseksuaalsuse toetamisena; viitab ÜRO HIV- ja AIDSi-vastase ühisprogrammi esindajate esitatud ümberlukkamatutele tõenditele selle kohta, et kriminaliseerivad seadused tõrjuvad kogukondi eemale elupäästvatelt teenustelt;

Dekriminaliseerimise olukord maailmas

7. tuletab meelde, et EL on võtnud vastu selged välispoliitikalased suunised, mis käsitlevad surmanuhtluse hukkamõistmist ja LGBTI-inimeste kaitset ning diskrimineerimiskeelu põhimõtte kohaldamist välistegevuses ning piinamise ja muu väärkohtlemise taunimist; on seisukohal, et rahvusvahelistel foorumitel rahvusvahelise dekriminaliseerimise eest seismine on nii moraalne kohustus kui ka rahvusvaheliste inimõigustega seotud vajadus;
8. tuletab meelde, et komisjoni LGBTIQ-inimeste võrdõiguslikkuse strateegia ning ELi inimõiguste ja demokraatia tegevuskavad kohustavad liitu tõhustama meetmeid diskrimineerivate seaduste, poliitika ja tavade, sealhulgas samasooliste isikute

vastastikusel nõusolekul põhinevate suhete kriminaliseerimise selgeks hukkamõistmiseks ja nende vastu võitlemiseks;

9. rõhutab dekriminaliseerimise positiivset rahvusvahelist suundumust, kuna viimase 30 aasta jooksul on õigusreformi läbi viinud 49 ÜRO liikmesriiki, eelkõige Mosambiik 2015. aastal, Belize ja Seišellid 2016. aastal, Trinidad ja Tobago ning India 2018. aastal, Botswana 2019. aastal, Gabon 2020. aastal, Angola ja Bhutan 2021. aastal, Antigua ja Barbuda, Singapur ja Barbados 2022. aastal ning Cooki saared 2023. aastal; tuletab siiski meelde, et on ka riike, kus samasooliste suhteid kriminaliseerivaid seadusi on karmistatud või taaskehtestatud, näiteks Tšaad, Brunei, Nigeeria ja viimati Uganda, see toob esile vajaduse üldise dekriminaliseerimist propageeriva liikumise järele; tuletab meelde pretsedente, mille puhul ÜRO organid on pakkunud õiguskaitsevahendeid kriminaliseerimise vastu, näiteks ÜRO Inimõiguste Nõukogu kohtuasjas Toonen vs. Austraalia 1994. aastal ning naiste diskrimineerimise likvideerimise komitee (CEDAW) kohtuasjas Rosanna Flamer-Caldera vs. Sri Lanka 2022. aastal;
10. väljendab muret nn homopropaganda vastaste seaduste vastuvõtmise pärast mõnes riigis, mis soodustab sallimatu ja diskrimineeriva õhkkonna tekkimist, ning hoiatab, et selliste seaduste mõju võib üle kanduda teistesse riikidesse, sillutades teed rangematele meetmetele, nagu samasooliste inimeste seksuaalsuhete ja muude seksuaalse sättumuse, soolise identiteedi ja soolise väljenduse ning sootunnuste kriminaliseerimine; märgib, et hiljutised uuringud näitavad, et vandenõuteooriad on paljudes ELi liikmesriikides üha populaarsemad; väljendab muret selle pärast, et internetis levivad vihkamine ja vandenõuteooriad põhjustavad vägivalda ka väljaspool internetti ja võivad maksta inimelusid; võtab teadmiseks rahvusvahelise lesbide, geide, biseksuaalide, trans- ja intersooliste inimeste ühenduse uuringu tulemused, mille kohaselt on 2022. aasta olnud LGBTI-kogukonna jaoks vaenukõne ja desinformatsiooni tõttu kõige vägivaldsem aasta; kutsub komisjoni üles lisama tulevasse demokraatia kaitse paketti meetmed suhtluspõhiste soovitusüsteemide vastu sotsiaalmeedias, kuna on teada, et need süsteemid võimendavad viha ja desinformatsiooni;
11. on mures üha tugevama kriminaliseerimise suundumuse pärast Aafrika muudes piirkondades, näiteks Ghanas ja Keenias, kus on esitatud Uganda seaduseelnõuga sarnased seaduseelnõud, mida nende riikide parlamendid arutavad, ning selle pärast, et Uganda seaduseelnõu avaldamine mõjutab tõenäoliselt märkimisväärselt nende arutelude tulemusi;
12. tuletab meelde, et kestliku arengu eesmärkide edendamine on kohustus, mille on endale võtnud kõik ÜRO liikmesriigid. kes on need eesmärgid heaks kiitnud, sealhulgas Uganda, ning et nad peavad järgima ka mitte kellegi kõrvalejätmise eesmärki; tunnistab loomupärast seost LGBTI-inimeste inimõiguste austamise ja kestliku arengu eesmärkide vahel, ning rõhutab, et igasugused diskrimineerivad tavad, eriti sellised, mis näevad ette surmanuhtluse kasutamist, on nende eesmärkidega radikaalselt vastuolus;

Üleskutse tegutsemiseks

13. kutsub president Museveni üles eelnõu seadusena mitte välja kuulutama ja lükkama tulevikus kõik sarnased algatused kategooriliselt tagasi; kutsub president Museveni üles toetama sallivuse, aktsepteerimise ja rahvusvaheliselt tunnustatud inimõiguste

austamise põhimõtteid, tagades, et kõiki Uganda inimesi, olenemata nende seksuaalsest sättumusest ja soolisest identiteedist, koheldakse võrdselt, väärikalt ja lugupidavalt;

14. kutsub Uganda ametivõime üles uurima kõiki seaduse vastuvõtmise tagajärjel üksikisikute ja organisatsioonide vastu suunatud vihast ajendatud rünnakuid, nende eest süüdistusi esitama ja karistama, ning lõpetama vastumeetmed inimõiguste ja LGBTI-inimeste huvide kaitsmisega seotud kodanikuühiskonna organisatsioonide vastu, näiteks haarangud ja pangakontode blokeerimine, kuna viimatinimetatud on kogukonnapõhiste teenuste osutamisel üliolulised;
15. kutsub Uganda parlamendi liikmeid ja teisi poliitikuid üles hoiduma vaenu õhutamisest seksuaal- ja soovähemuste vastu;
16. peab kahetsusväärseks asjaolu, et komisjoni asepresident ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ei ole seni kõnealusele seaduseelnõule otseselt reageerinud; on seisukohal, et olukorra tõsidus, mis mõnel juhul tähendab surmanuhtluse kasutamist, nõuab institutsioonide otsustavat reaktsiooni, ja palub komisjoni asepresidendil ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgel esindajal vastavalt tegutseda;
17. kutsub nõukogu ja Euroopa välisteenistust üles kohaldatavaid ELi suuniseid kindlalt rakendama; palub ELi delegatsioonil Ugandas anda olukorrast põhjalik ülevaade ning jätkata kodanikuühiskonna esindajate ja inimõiguste kaitsjate toetamist;
18. kutsub Euroopa välisteenistust ja liikmesriike tungivalt üles tegema Uganda ametivõimudega kiiremas korras koostööd, et takistada otsustavalt seaduseelnõu väljakuulutamist ja teha selgeks, et sellel seadusel oleks laiaulatuslik ja kahjulik mõju ELi ja Uganda suhetele;
19. kutsub komisjoni asepresidenti ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrget esindajat, Euroopa Liidu inimõiguste eriesindajat ning Euroopa välisteenistuse soolise võrdõiguslikkuse ja mitmekesisuse saadikut koos ELi delegatsiooniga Ugandas üles kontrollima ELi võimalusi otsustavaks reageerimiseks kooskõlas Euroopa välisteenistuse kaasamise ja mitmekesisuse tegevuskavaga; kutsub komisjoni asepresidenti ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrget esindajat üles kaaluma sanktsioonide kehtestamist kogu maailmas rakendatava inimõiguste rikkujate vastase ELi sanktsioonirežiimi alusel, kui eelnõu seadusena välja kuulutatakse; nõuab, et Euroopa Parlamenti teavitataks sellega seoses võetud meetmetest, sealhulgas kodanikuühiskonna organisatsioonide ja inimõiguste kaitsjate toetamise meetmetest;
20. tuletab meelde oma 16. märtsi 2023. aasta resolutsiooni inimõiguste kaitsjaid käsitlevate ELi suuniste kohta⁹ ning kutsub Euroopa välisteenistust üles tegema rohkem selleks, et Uganda inimõiguste kaitsjatele oleks vajadusel tagatud juurdepääs rahalistele vahenditele, toetusele, kaitsele, ümberpaigutamisele, viisadele ja varjupaigale;
21. tunnistab, et Ugandat käsitleva inimõiguste olukorra üldise korrapärase läbivaatamise kolmas tsükkel on lõppenud, ning märgib, et läbivaatamise käigus käsitleti ka LGBTI-inimeste kriminaliseerimise küsimust; nõuab, et EL esitaks järgmise Ugandat käsitleva

⁹Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2023)0086.

üldise korrapärase läbivaatamise käigus soovitusi, milles kajastatakse LGBTI-inimestega seotud arenguid; nõuab, et EL järgiks ennetavamalt lähenemisviisi ja esitaks inimõiguste olukorra üldise korrapärase läbivaatamisega seoses riikidele soovitusi ning nõuaks homoseksuaalsuse dekriminaliseerimist;

22. nõuab, et viivitamata lõpetataks Uganda eelisjuurdepäas erikorra „Kõik peale relvade“, mis on osa üldiste tariifsete soodustuste kavast, juhul kui eelnõu välja kuulutatakse; palub komisjonil muuta homoseksuaalsuse dekriminaliseerimine soodustuste kavale juurdepääsu tingimuseks ning jätta sellest kõrvale kõik riigid, kes jätkavad samasooliste isikute vastastikusel nõusolekul põhinevate seksuaalsuhete kriminaliseerimist;
 23. kutsub komisjoni üles töötama välja inimõigustealased meetmed, et piirata või lõpetada praegused või tulevased majandussuhted kolmandate riikidega, kes jätkavad homoseksuaalsuse kriminaliseerimist, eelkõige juhul, kui on selle eest on ette nähtud surmanuhtlus;
 24. nõuab, et EL võtaks kõigi asjaomaste poliitiliste ja diplomaatiliste foorumite raames meetmeid samasooliste isikute vastastikusel nõusolekul põhinevate seksuaalsuhete üldiseks dekriminaliseerimiseks ja soovahetusega seotud tervishoiuteenuste keelustamise lõpetamiseks, et tagada LGBTI-inimestele kõigi inimõiguste kasutamine; kutsub ELi üles looma niisuguste püüdluste jaoks rahvusvahelise üldsusega laiaulatusliku vabatahtlike koalitsiooni, milles keskendutakse sellistele rahvusvahelistele juriidilistele dokumentidele nagu kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvaheline pakt, ÜRO põhikiri ja ÜRO Peaassamblee selleteemalised resolutsioonid, Inimõiguste Nõukogu ja naiste diskrimineerimise likvideerimise komitee kõige olulisemad otsused ning seksuaalse sättumuse ja soolise identiteedi valdkonnaga tegeleva ÜRO sõltumatu eksperdi aruanded; tuletab meelde, et selles kontekstis tuleks asjakohasel viisil ja ennetavalt kasutada inimõiguste olukorra üldise korrapärase läbivaatamise menetlust;
-
- ◦
25. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele, nõukogule, komisjonile, Euroopa välisteenistusele, ELi delegatsioonile Ugandas, Uganda Vabariigi presidendile, valitsusele ja parlamendile ning kõikidele muudele riikidele, kus ootab heakskiitmist samasooliste seksuaalsuhete kriminaliseerimist käsitlev seaduseelnõu.